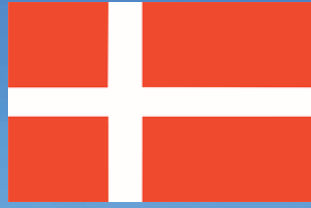

*JYLLANTIA RISTIIN
RASTIIN PYÖRÄN
SELÄSSÄ!*

2-7.8.2021

*TANSKA (KÖÖPENHAMINA, AALBORG, SKAGEN, GRELEN,
THY, SNEDSTED, THISTED, VIBORG, DOLLERUP)*

Kun inhan korona-ajan kourissa oli kärkevää jo puolitoista vuotta, oli päästävä hetkeksi irrottautumaan kurjuudesta! Tanskan niemimaa Jyllanti oli kartallani vielä neitseellisenvalkoinen pläntti, joten sinne Gun-Violin kanssa som en varg.

Vuosittainen ulkomaanmatkaputki on jatkunut nyt keskeytyksettä 35 vuotta!

Mm. nämä asiat muistettiin Tanskasta:

- * Kalmarin unioni
- * Kristian Oldenburgilainen
- * Danske kungens bröstpastiller
- * Majakka ja Perävaunu
- * Legoland
- * Der var en skikkelig bondemand
- * H.C. Andersen
- * Niels Bohr
- * Tyko Brahe
- * Simon Spiess
- * Jyllands-Postenin pilapiirtäjä
- * tanskandogi
- * Ramboll

ma 2.8. ENSIN AALBORGIN AKVAVIITTIA...

Edellisillan yhteislaulut Maatilapuodissa soivat vielä korvissa, kun kurvailimme kohti Seutulaa. Matka jatkui Kööpenhaminan *Kastrupin* kautta Aalborgin akvaviittikaupunkiin. Kenttien turvatoimet olivat pandemian takia normaalia tiukemmat – partakonekin piti näyttää erikseen ja vakuuttaa, ettei sillä ole ajettu covidin kyllästämiä karvoja.

Ruotsia ja Tanskaa yhdistävä "Saga Norénin murhasilta" näytti komealta ilmasta katsottuna. Ensimmäiset smørrebrødit huuhdeltiin alas Tuborgilla jo Köpiksesä. Tanskan kruunuihin (100 Dkr = 13,44 €) päästiin totuttelemaan, kun ostettiin taxfreesta pikkupullo *Gammel Danska*.

Aalborgiin lennettiin potkurikoneella. Uskoimme helposti trivia tiedon, että Tanska olisi ensimmäinen maa, joka alkoi pystyttää tuulivoimaloita mereen – sen verran runsaasti niitä näkyi joka puolella. Kasvomaskin muotoinen saari pani mielikuvituksen laukkaamaan: – *Tuolla jossain siis Peter Madsen tappoi sen ruotsalais-toimittajan?*

Lentoemot eivät olleet halukkaita keskustelemaan kanssamme Tanskan sensaatiomaisesta EM-jalkapallotappiosta Suomelle. **Joel Pohjanpalon** onnekas pus-kumaali taisi olla matsin ainoa kohti juuttien maalia suuntautunut laukauksemme, mutta se siis riitti. Isännät antoivat tosin aika paljon tasoitusta, kun joukkueen tähti **Christian Eriksen** ensimmäisen puoliajan lopulla tuupertui yllättäin tajuttomana nurmen pintaan. Pitkään jatkuneiden elvytysyritysten jälkeen mies kannettiin paareilla kentältä, ja koko maailman TV-katsojat ehtivät jo pelätä pahinta. Samana iltana sairaalasta saatiin kuitenkin huojentava tieto: Eriksen elää ja voi "olosuhteisiin nähden hyvin".

Vuokrasimme kentältä auton, ajoimme Aalborgin keskustaan ja asetuimme netistä löytämäämme *Jomfru Aneen*. Sitten suunnistimme viihtyisännäköisen pienpanimon kuistille nauttimaan olutläskisoosia ja katkarapukalaa. Vieressä avautui iso terassi, jossa paikallinen väki yritti unohtaa koronan edes hetkeksi. Vastapäisen talon jyrkällä peltikatolla liukui lokinpoikia, joita emot yrittivät opettaa lentämään. Viereisessä rakennuksessa piti majaa *Bröderna Pricen* ravintola.

Tintti yrittää olla huomaamatta häntä varjostavaa tummaa syöjätärtä...

Muistan jo kansakoulussa kiistelleeni opettajan kanssa siitä, onko Jyllannin pohjoisosaa saari vai ei! Nyt sain vihdoinkin näkemykselleni kiistattoman vahvistuksen, kun näin omin silmin *Limfjordenin* ulottuvan koko Tanskan läpi. – Hah!

ti 3.8. LINDHOLM HØJE, AALBORG, SKAGEN...

Ahmaisella hotellin ruokasalissa ihasteltiin eroottisia Tinttejä ja seurattiin TV:stä tanskalaisten menestystä Tokion olympialaisissa, kirkkaimpina **Axelsenin** sulkiskulta (matkalla kaatui mm. **Kalle Koljonen**) ja joku melontapronssi...

Jyllannin maisemat toivat mieleen kotoisen Pohjanmaamme: lakeuksia joka suuntaan riitti silmäkantamattomiin. Peltojen pientareilla näkyi mustavariksia. Päivän ensimmäinen etappi oli viikinkimuseo *Lindholm Høje* – suuri hautaniitty, jonne mm. **Harald Blåtand** kavereineen tapasi sijoittaa jäännöksiään joskus 900 jKr. Juuri levinneen kristinuskon mukaan miehet haudattiin koiransa kanssa veneen muotoon sijoitettujen kivipaasien keskelle – naisten viimeinen leposija oli ympyrän tai ovaalin keskellä. Nyt ikivanhojen muistokivien lomassa laidunsi lampaita.

Matkalla kohti pohjoista pysähdyimme *Store Vildmosen* kohdalla, joka oli valtava, kuivattu suoalue. Löysimme erikoisen lintutornin, mutta emme lintuja.

Paluumatkalla pätielle panimme merkille useita "Kan køpes" -kylttejä. Täällä taloja ei "myydä" vaan annetaan hienovaraisemmin ymmärtää, että ne "ovat ostettavissa"!

Koska Tanskan maantieteelliset dimensiot ovat kohutuulliset, olimme yllättävän pian jo maan pohjoiskärjen, *Skagenin* tuntumassa. Kasvillisuus oli jo hyvän aikaa alkanut huveta ja puut lyhentyä. Karuja, ruohottuneita hiekkadyynejä tuli vastaan yhä enemmän. Yhtäkkiä olimmekin jo *Råbjerg Milessä*, keskellä valkoisen, hienon hiekan muodostamaa "autiomaata", joka kauempaa katsottuna näytti ihan lumelta! Satakunta muutakin matkailijaa oli tänään päättänyt lähteä ihailemaan tätä Tanskan erikoista nähtävyyttä, joten parkkipaikan löytämiseen tienposkesta meni vähän aikaa.

Santa oli kuumaa ja upottavaa, joten riisuimme kengät ja talsimme puolisen tuntia epätodellisen tuntuissa "kuumaisemassa" muiden joukossa. Kuivassa maaperässä oli siellä täällä heinämättäitä, joihin olivat päässeet pureutumaan sitkeimmät ja vaatimattomimmat kukkakasvit kuten kissankello, kanerva ja pari keltanolajia. Liikkuva hiekka hautaa muut lajit alleen ennen kuin ne ehtivät kissaa sanoa (!). Erään niemen takana esiteltiin turistinähtävyytenä kirkkoa, josta oli näkyvissä enää palanen tornia.

Pitihän se kaikkein pohjoisinkin niemennipukka, *Greenen*, tietysti nähdä. Auto piti jättää maksulliselle parkkialueelle ja tallustaa loppukilometri rantahiekalla jalan. Väistelimme rantaan huuhtoutuneita meduusoja sekä hylkeenpoikasta, jonka emo oli jättänyt kalanhakupummatkansa ajaksi yksin makoilemaan vesirajan tuntumaan. Yksinäinen merikihukin lensi ylitsemme.

Skagerrakin ja *Kattegatin* kohtaaminen Skagen-niemenessä oli kiehtova näky: lännessä kuohui vaahtopäitä, kun taas itäpuolella oli lähes tyventä! Merivirrat olivat niin voimakkaita, että uiminen oli varoituskyltein kielletty, kahlamistakaan ei suositeltu. Sen verran kuitenkin jalkaa oli kastettava, että voi sanoa kokeneensa nuo kansakoulunkin maantiedontunneilta kuuluisat meret yhdellä kertaa!

Lounas nautittiin aurinkoisella italialaisterassilla Skagenin kylänraitilla. Luimme jostain, että tämä idyllinen "kultarannikko" on koko Tanskan suosituin lomakohde (n. miljoona kävijää vuosittain).

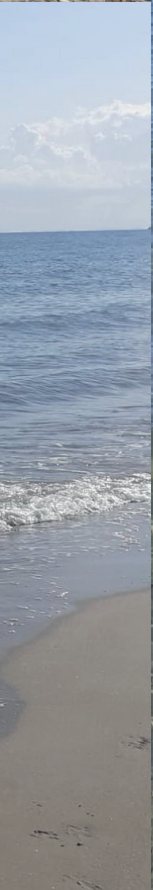
Kattegatin iltapäiväruuhkaa...

Näin astutaan merestä toiseen!

Skagerrak

Kattegat

"He söivät mitä saivat,
ja näkivät kuutinkin..."

Iltapäivällä oli vuorossa 300 km pitkä ajo alas *Snedstediin*, josta nettivirtuoosimme Gun-Viol oli löytänyt meille seuraavan majapaikan, *Bondegård i Thy*.

Ostimme Lidlistä ilta- ja aamuevää ja kurvasimme ison, vanhan maatilan pihaan – viisi minuuttia ennen sovittua määräaika! Ensimmäinen yllätys tuli vastaan jo ennen kuin näimme yhtään ihmistä: piha oli täynnä autoja!? Eikös tämän pitänyt olla idyllinen, pittoreski bed & breakfast -paikka vain meille? Jostain ilmestyi pieni tyttö, joka osasi auttavalla englannillaan opastaa meidät "toimistoon". Siellä meitä tervehti yhtä kankealla kielellä ilmeisesti hänen isoisänsä, n. 75-vuotias **Gunner**-isäntä:

– *Velkommen! You... are here... now... ööh...*

Gun-Viol vaihtoi keskustelun sujuvasti tanskaksi, minkä jälkeen ymmärsimme tilanteemme paremmin: paikka olikin suurempi turistiryssä kuin mitä olimme nettisivun perusteella kuvitelleet! Tällä hetkellä vieraita oli kolmisenkymmentä, mutta meille järjestyisi kylä "viihtyisä soppi vielä jostain"...

No, se "viihtyisä soppi" oli sitten entisen ulkorakennuksen jonkinlainen varastotila, johon oli parkkeerattu sänky, pari pöytää tuoleineen ja jääkaappi. Tunkaista kokonaisuutta täydensivät paksu kokolattiamatto ja ikkunaverhot, joihin oli vuosikymmenten saatossa pinttynyt niin voimakas navettaodööri, että olin kääntynyt samantien kannoillani! Kello oli kuitenkin jo niin paljon, että päätin suoda kohtalolle mahdollisuuden – ehkä tämäkin seikkailu kääntyy vielä hyväksi?

Vessa ja suihku olivat viereisessä rakennuksessa, jossa isäntäpari ilmeisesti itsekin asusti. Ennen nukku-
maanmenoa listimme prinsessakammioistamme satakunta kärpistä...

ke 4.8. ENSIMMÄINEN PYÖRÄILYPÄIVÄ – THY, STENBJERG, KLITMØLLEN...

Aamulla piha oli täynnä leikkiviä lapsia ja kissoja. Gunner antoi ystävällisesti käyttöömmekaksi polkupyörää, jotka kirjaimellisesti jouduttiin repimään irti villiviinistä! Siitä päätellen niitä ei ollut ainakaan vuoteen käytetty.

Tanskahan on tunnetusti "pyöräilyn luvattu maa", joten odotuksemme päivän retken suhteen olivat korkealla. Alunperin viisivaihteisen menopelini tekniikka oli jo niin ruostunut, että jouduin taittamaan matkaa yhdellä ainoalla vaihteella, joka suostui toimimaan. No, se ei sinänsä tahtia paljon haitannut, koska mäkiä täällä ei todellakaan ollut – tasamaata kelpasi rullailla "perusväilyksilläänkin". Epämukava satula huoletti sen sijaan enemmän: minkäköhänlaiset hiertymät tästä vielä tulee, kun jo ensimmäisten kilometrien jälkeen alkoi lihaksissa tuntua epämukavalta? Gun-Violin pyörän seitsemän vaihdetta toimivat moitteetta.

Pyöräiltiin 19 km rannikolle *Stenbjergin* kalastajakylään, *Thyn* kansallispuiston alueelle. Matkalla kuunneltiin pusikosta outoa pikkulintua – ehkä mustapäätaskua? Nukkavierut pelastusvene- ja *Spilhus*-museot olivat paikan ainoat nähtävyydet, joihin piti tietysti urhoollisesti tutustua. Alkeelliset, vanhat ja huonokuntoiset kalastusjudanssit nostivat kyllä ansiokkaasti esiin ankarat olosuhteet, joissa täällä menneinä aikoina on yritetty selvittää.

Matkamme jatkui pitkin rannikkoa pohjoiseen *Klitmølleniin*, jonka nimi toi mieleen 70-luvun kirjeenvaihtajan, tanskansuomalaisen **Knud Møllerin!** *) Joimme oluet tämän surffiparatiisin kattoterdellä. Lounastamme saaneet, sillä paikan keittiö meni kiinni aivan ennenämme edestä!

Stenbjergin ankeudelle veti vertoja ainoastaan harmaa sää.

Ruokaa saadaksemme jouduimme sotkemaan vielä muutaman kilometrin. Lopulta löysimme kadunvarresta *Conrads*-nimisen purilaismestan, josta mainoksen mukaan sai "Friske fiskiä". - *Bra. Jag äter ju hellre frisk än sjuk fisk!* hymähti kielenkääntäjä.

Kotiin poljettiin toista reittiä. Valitsimme pääasiassa idyllisiä pikku metsäpolkuja, välillä oli pakko ajaa isommankin tien piennarta autoja väistellen. Gun-Viol hoiti suunnistamisen googlen avulla.

KLITTORESKIT
ON MAISEMAT!

*) *klitplantage* = hiekan sitomiseksi istutettua metsää

Ferie på bondegård
i Thy

- et besøg værd!

- Här rekommenderas "kon-center"... - Va?! Kone-center?! Dit som en varg! - Nej, läste fel... alltså "konserter"! - Høh.

Kun Tuborgia kittaa tarpeeksi, alkaa Tanskan lippukin nousta päähän...

Joka välissä piti muistaa juoda!

Erään pellon laidalla pysähdyttiin kuvaamaan yksinäistä tundrahamhea!

Kimille piti tietysti kertoa vierailusta Kimien valtakunnassa.

to 5.8. KIM, VIBORG!

Tänään oli määrä tavata Gun-Violin tanskalaiskollega **Kim**. Tapauspaikaksi tämä 37-vuotias opettaja oli ehdottanut läheistä *Thistedtin* pikkukaupunkia, joten ajelimme sinne. Söimme lounaan keskustan kävelykadulla *Baghuset*-nimisen ravintolan sisäpihalla, minä jälkeen nautimme vielä jälkiruoaksi jäätelöt puistossa. Oli mielenkiintoista vaihtaa ajatuksia pandemiasta, jalkapallosta ja maailmanmenosta noin ylipäätäänkin ihka oikean, pesunkestävän juutin kanssa! Pääsin jopa sivistämään häntä kertomalla, että futisfanit maalasivat ensimmäistä kertaa kansallistunnuksia naamaansa vuonna 1992, kun Tanska sensaatiomaisesti voitti Euroopan-mestaruuden kukistamalla finaalisissa Saksan 2-0! Tuolloisen joukkueen maalivahtia **Peter Schmeichelia** pidetään vielä tänäänkin maan historian legendaarisimpana pelaajana.

– Pidätkö astereista?

Iltapäivällä poikkesimme vielä *Mors* (... grisar är vi allihopa!) -nimisellä saarella, jossa ihailimme tovin naurulokkeja, sorsia, punajalkavikloa ja astereita.

"Sellainen ol' Viborg, sellainen ol' Viborg..." melodian siivittäminä hurautimme seuraavaan kohteeseemme, "suurkaupunki" Viborgiin! Asetuimme upiuteen Peak 12 -hotelliin, josta löytyi läjä lastentauteja: kokolattiamatto, TV:tä ei tahtonut saada toimimaan millään, ilmastointilaitteiden (tai vesiputkien) kohina haittasi unensaamista, kahvikupit oli suunniteltu niin, että niistä oli hankala juoda (!), yöpöydät puuttuivat, lamppujen kytkimet edustivat liian korkeaa insinööritiedettä... Mutta muuten viihdyimme lähes erinomaisesti!

Terassilla huuhtelimme suurimmat murheet alas Pors (suomyrtti) ja OP Andersson -akvaviiteilla ja vedimme naamaan herkulliset iltapastat. Kaupungin kadut olivat pandemian takia suhteellisen hiljaisia, mutta käppäilyn yhteydessä pääsimme sentään kuulemaan hetken jopa erästä livebändiä yhden ravintelin terassilla. Hotellin aulassa juotiin vielä iltateet ennen kerroksiin vetäytymistä.

pe 6.8. TOINEN PYÖRÄILYPÄIVÄ - JÄRVEN YMPÄRI

Perjantaiamu alkoi perinteisellä lintupelillä isän kanssa. Tänään oli Keijon nimipäivä, joten piti vuoronperään tekstailla lintuja, joiden nimistä löytyvät kirjaimet "KEI". Ja niinhän siinä taas kävi, että 94-vuotias Taatto veti pisteet lopulta kotiin piekanalla!

Seuralaiseni hienoisia vastusteluita uhmaten vedin ylleni Hummerheimin vieraiden jäljiltä löytyneen Putin-paidan, joka yllä kelpasi lähteä etsimään pyörävuokraamo. Päätettiin myös nukkua täällä vielä toinenkin yö - kaikesta huolimatta...

Kännykän aamu-uutisista luimme, että Suomessa on eilen kirjattu jo yli 800 koronatartuntaa! Tämä aiheutti saman tien läjän peruutuksia Porkkalassa ja keikkarintamallakin, mutta emme antaneet moisten pikkujuttujen häiritä rentoja lomamielialojamme.

Ammattiliikkeen pyörät olivat jo ihan kelpo kulku-neuvoja - vaihteet toimivat tällä kertaa hienosti! Alkumatkasta ohitimme pikkujärviä ja jokia ja näimme paljon mm. sorsia ja nokikanoja.

Irtauduimme kaupungista polkemalla kilometrikappalla tosi pitkää ja suoraa pyörätietä, kunnes lopulta tulimme keskiaikaisen linnan maisemiin.

Tanskan pyörätiet ovat pitkiä ja suorita...

Niels Bugge oli 1400-luvulla elänyt uljaahko ritari.

Annoimme neuvua itseämme *Niels Bugge's Krossa*, minkä jälkeen teimme kunnan kävelylenkin pyökki-metsässä, järven reunaa seuraten. Vanhoja muureja, raunioita, merimetsöyhdyskuntia...

Dollerupissa syötiin eväsvoileivät ja päätimme suunnistaa toista reittiä takaisin kaupunkiin. Nyt oli ensimmäistä kertaa vastassa myös ylämäkiä ja vastatuultakin, mutta henkeäsalpaavan kauniit maisemat kompensoivat tunnelmia mukavasti: ruiskukien reunustamien peltojen yllä kaarteli piekanoja sekä tuuli- ja ruskosuohaukkoja. Yksi ohittamamme pientalo oli lähes kokonaan hortensioiden peitossa! Lähestyvä ukkosrintama onnistuttiin nipin napin välttämään.

Pyörät palautimme klo 17.10 eli vain kymmenen minuuttia sovitun ajan jälkeen! Hikinen Putin-paitakin sai kehuja! Suoritukseemme tyytyväisinä tarjosimme toisillemme oluet *Black Hancock*-irkkupubissa.

Illalla tutustuimme lisää Viborgiin, punatiilitalojen kaupunkiin. Kiertelimme keskustan kortteleita tunnin verran ennen kuin pysähdyimme illalliselle *For Enden af Gadenin* terassille. Nautimme *vores ungvægtia* roseviinin kanssa ja yritimme kestää naapuripöydän meluavan lapsiperheen elämöintiä.

Jyllantilainen hevoisydylli oli kuin suoraan *Benettonin* julisteesta!

"Onnettomuusristeyksissä"
piti varoa autonraatoja!

- Ei juurikaan mätää Tanskanmaalla...?

- En mellanstor Tuba-borg till mej!!

1a 7.8. MUSIIKKIPUISTO

Aamiaisella piti ensimmäistä kertaa näyttää koronapassia! Se tuntui juhlliselta ja jotenkin toivoa antavalta kaiken tämän viruksenväistelyn jälkeen! Ehkä pian Suomessakin **Sanna Marin** ja kumppanit ymmärtävät tuon työkalun tasoittavan tietä normaaliin?

Viimeinen lomapäivä oli sopivan pilvinen, joten ajaminen kohti lentokenttää sujui oikeissa tunnelmissa: eipä täällä enää pidempään tarvinnutkaan viihtyä. Matkalla katsottiin ohimennen vielä *Strömstare*-luontokohde, mutta lyhyt kävely lintukosteikolla tuotti tulokseksi tasan nolla lintua – koskikarakaan ei ollut kotona. Auton ikkunasta sen sijaan näimme vielä läjän petoja: piekana, hiirihaukka, sini- ja ruskosuohaukat, tuulihaukka, isohaarahaukka...

Aalborgissa ehdimme käydä vielä *Parque de la Música* -musiikkipuistossa, johon eri alojen taiteilijat (mm. **Cliff Richard**, **Victor Borge**, **Elton John**...) olivat vuodesta 1987 alkaen istuttaneet puita! Kunkin puun kohdalla oli nimikkolaatta, josta saattoi nappia painamalla kuunnella pätkän kyseisen muusikon teosta. Kaksikon keskellä tuli mieleen **Erik Bergmanin** atonaalinen "Det sjungande trädet" -oppera, jota lauloivat *Dominanten* mukana 1995. Se oli muuten Helsingin uuden Oopperatalon ensimmäinen kantaesitys!

Lennoilla luin J. Khemirin *Ajatussulttaania* ja ideoin Hummeripoikien 35-vuotisjuhla julkaisun, *Huulilasin* lukijavisailua:

1. Kuka seuraavista naisista päätyi vanhoilla päivilään kimppaan Usko Kylmäsen kanssa: a) Anna Mäki b) Emmi Mäki c) Anna Sinnemäki?
2. Ketä Hummeripojat ei ole vielä kutsunut laulamalla puhujakorokkeelle: a) Jukka Valtasaari b) Juha Sipilä c) Paavi Johannes Paavali II?

Oikein onnistunut oli koronalomamme!

Mm. nämä asiat OPITTIIN Tanskasta:

* Kööpenhaminan nimi tulee "köpa"-verbistä

* Monet paikannimet päättyvät *rup*-sanaan (*Kastrup*, *Dollerup*...). Käsite juontaa juurensa "torp"-sanasta.

* *Juutti*, *gootti* ja *Göta* ovat saman kantasanan eri muotoja (Jutland = Jyllanti).

* Skagen-toast

* *Jysk* (= jyllantilainen) on *Solsidanin* **Ove Sundbergin** suosikkikauppa.

* *the other danish guy* onkin supisuomalainen alusvaate!

the
other
danish
guy™

Hummeripoikien 35-vuotisjuhlassa Bottalla koettiin yllätys, kun presidentti **Tarja Halonen** nousi yllättäin puhumaan!

Victor Borgen puu herkästi muusikon oikeaoppiseen pianonkäsitteilyasentoon.